

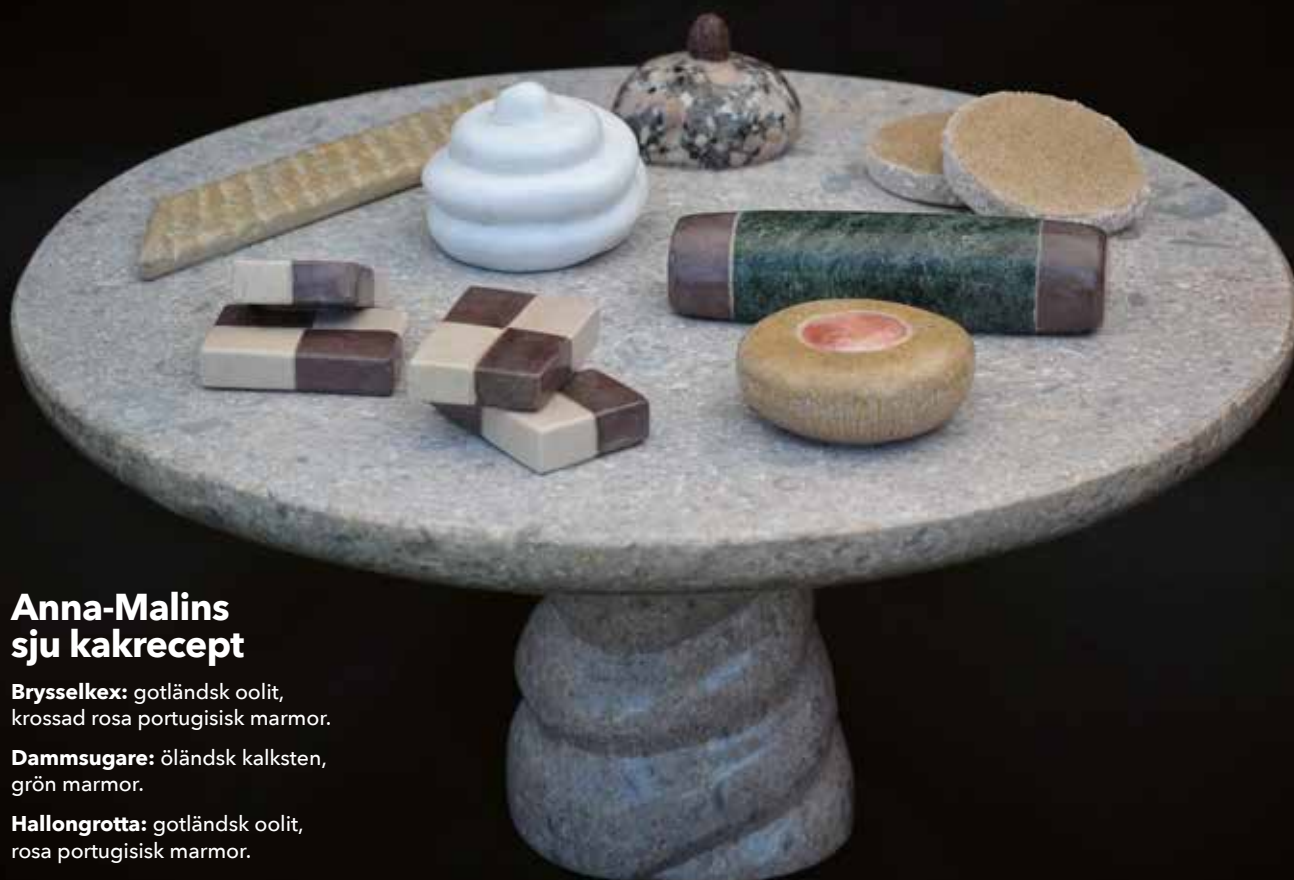
En stenkaka till kaffet?

En svensk fikaklassiker finns nu förevigad i sten. Skulptören och konstnären Anna-Malin Andersson bjuder på sju sorters kakor på Liljevalchs vårsalong.

TEXT PETER WILLEBRAND

Utöver sju sorters kakor består skulpturen även av ett fat på fot, helt i gotländsk kalksten.

FOTO ANNA-MALIN ANDERSSON

Anna-Malins sju kakrecept

Brysselkex: gotländsk oolit, krossad rosa portugisisk marmor.

Dammsugare: öländsk kalksten, grön marmor.

Hallongrotta: gotländsk oolit, rosa portugisisk marmor.

Kolasnitt: kalksten.

Nöttopp: granit, två sorter.

Maräng: vit marmor.

Schackrutor: öländsk och portugisisk kalksten.

Anna-Malin Andersson fick stor uppmärksamhet för sin skulptur *Knytblusen* på Liljevalchs vårsalong 2019. Verket i Carraramarmor var ett slags kommenterande samtidskonst, en blinkning till framlidna Sara Danius som våren 2018 hade lämnat Svenska Akademien iklädd just en vit knytblus: ett slags protestmarkör som fick flera kvinnor att följa hennes symboliska klädval.

Fem år senare är det nu åter dags för Anna-Malin Andersson att ställa ut på Liljevalchs vårsalong. Hon tillhör den lilla grupp av konstnärer som har tagit sig igenom nålsögat och valts ut till utställningen, som pågår fram till den 21 april.

– Det var rekord i år, med otroliga 4 974 ansökningar och cirka 20 000 konstverk. Jag var en av 163 konstnärer som valdes ut, säger hon stolt.

Även denna gång har medieuppmärksamheten runt Anna-Malins verk varit stort, men av en lite annan anledning än förra gången. Nu heter verket *Swedish fika - 7 assorted cookies*. Kopplingen till det klassiska svenska kakfattet är uppenbar och igenkänningsfaktorn omedelbar. Här hittar vi kakor som Brysselkex, kolakaka och schackrutor, tillagade efter unika stenrecept av ingredienser som granit, marmor och kalksten. Det är kakor som återfinns i boken *Sju sorters kakor* av Brita Olsson, ett standardverk i många svenska hem.

– Jag har utgått från mina egna minnesbilder av olika kakfat men också låtit stenens utseende och egenskaper styra valet av kakor, till exempel passar vit marmor bra till marängen och en grön marmor har blivit basen för dammsugaren, säger Anna-Malin Andersson.

ETT SVENSKT FIKAFAT är kanske inte ett politiskt statement av samma dignitet som en knytblus, men i tider av oro, krig och ekonomisk turbulens kan även kaffe och kakor fungera som en samtidskommentar som manar till eftertanke och lugn. Sedan Anna-Malin Andersson ställde ut på Liljevalchs för fem år sedan har hela världen dessutom fått uppleva en pandemi som inte minst hindrade många från att träffas över generationerna, vid just ett fikabord. När vi fick chansen att umgås igen blev fikastunderna för många en påminnelse om de små guldkorn i vardagen som vi hade saknat mest.

– *Swedish fika* är verkligen en hyllning till en våra viktigaste svenska kulturskatter. Att ta en fika är en naturlig del av vårt svenska sätt att umgås. Vi fikar med familj, vänner, bekanta – och obekanta! Vi fikar på jobbet och på vår lediga tid, med gamla och unga. Sju sorters kakor är för många en del av vår uppväxt, något man blev bjuden på när det exempelvis vankades kalas hos farmor, säger Anna-Malin Andersson.

Samtliga ”stenkakor” på Anna-Malins fat är bakade för hand, med stenhuggarens noggranna precision.

– Alla hade sina utmaningar men Brysselkexet var nog svårast att få till, trots att det kanske ser enkelt ut. Kexen är rullade i krossad rosa marmor. Det var svårt att få till ett transparent lim som fick krossen att se äkta ut och släppte igenom den rosa tonen.

VÅRSALONGEN 2019 GAV en rejäl boost till Anna-Malin Anderssons karriär. Hon blev samma år en av åtta svenska konstnärer som fick ställa ut på Hanaholmens galleri i Esbo i Finland, där Liljevalchs vårsalong för första gången visades utomlands.

– Det kom massor med kvinnor till utställningen klädda i

Anna-Malin Andersson och kakfattet på plats på Liljevalchs Vårsalongen visas till den 21 april.

knytblus, just för att markera sitt stöd. Svenska Akademiens metookris var en stor nyhet även i Finland, ja i hela världen.

Året avslutades sedan med en utställning på svenska residenset i Reykjavik, när Håkan Julholt fortfarande var ambassadör på Island.

– Jag hade packat flera resväskor med olika kvinnofigurer i sten för att inte överstiga maxvikten för varje enskild väska. På flygplatsen i Keflavik tyckte de nog att jag var lite tokig som reste med så många väskor.

Under pandemiären sattes i praktiken all utställningsverksamhet på paus, men 2022 fick Anna-Malin Andersson åter göra en egen utställning: *Magical forest* på Källströmsgården, ett galleri och kulturhus i Påskallavik söder om Oskarshamn som tidigare var konstnären Arvid Källströms hem.

– Det var fantasifigurer i en mängd olika stenar, bland annat drakägg i rosa marmor.

Förra sommaren ställde Anna-Malin Andersson ut en samling verk på slottet i Pataholm, strax utanför Mönsterås.

– Min kommersiellt mest framgångsrika utställning hittills, säger hon.

NYA DÖRRAR HAR OCKSÅ öppnats. Under pandemin började hon arbeta mer i granit och förra året fick hon sin första offentliga beställning, av Oskarshamns kommun. Verket är färdigt men får inte visas upp förrän vid invigningen i sommar.

– Så mycket kan jag i alla fall avslöja att det blir en stor skulptur i röd Väneviksgranit. Den ska vara placerad längst ut på en ny hundra meter lång badbrygga, som sträcker sig ut som en pir i riktning mot klippön Blå Jungfrun i Kalmarsund. ■